

Levél Kozma Szilárdnak

[Látó, 2011. január]

Kedves Szilárd!

Bukarestben voltam, a leveledre csak most tudok válaszolni. A verseidet természetesen szívesen olvasom el. De én nem tudok úgy gondolkodni, mint Markó Béla, vagy valaki, aki most a vers-rovatot szerkeszti. Tehát a véleményem csak egy lesz a sok közül. Ebben a kérdésben alapvetően a Te véleményed a fontos. Ha megkérdezed, ki ír ma verseket, nehéz helyzetbe kerülök. De azt sem tudom, ki ír elbeszélést. A hagyományos világgép után kialakult világgép sem hasonlít a világra. Ehhez vedd hozzá fokozódó elmagányosulásunkat. És a Te esetedben még Nagybányát. Nemcsak határozottság, de makacsság is kell hozzá, hogy valaki egy közösség (?) számára gondolatokat fejezzon ki. A versírás szándéka nem az értelem síkján elemezhető, hanem ott, ahol az ösztönök születnek. Benned élnie kell ennek a szándéknak, mert nélküle a kötetedet nem tudtad volna megírni. Ne légy kicsinyhitű, akkor sem, ha már senki sem hisz az írás hatalmában. Amikor az írást az egész világon nem becsülik, és a szerepét átveszi a reklám, a magnetofon-felvétel vagy a televíziós kép. Én nem hiszek az irodalom halálában, az addig fog élni ameddig az emberi képzelet. Más kérdés, hogy a nyugati világ Keleteurópa irodalmáról semmit nem tud, úgy nem jegyzi a börzén, mint a kutyafog pénzeket. Ha alkalmad van, nézd meg a kis Larousst, Keleteurópa országai úgy szerepelnek benne, mint Burma vagy Nicaragua. Mit tudsz te Burmáról vagy Nicaraguáról? De végül is az irodalmunk a számunkra készül, és nem Nyugateurópa számára. Viszont a divatokat és a válságokat Nyugattól vesszük át. A Török Birodalom a 16. sz. közepén, a lepantói győzelem után már meg volt verve, de nem volt Európában katonai hatalom, amelyik a török ellen hadsereget küldött volna. Csak amikor Bécs volt veszélyben, akkor indult meg a felmentő sereg. És mi mégis Nyugatot próbáljuk utánozni: most éppen az elmagányosodást vesszük át. Az irodalmi értékek megsemmisülése, az ember elhagyatottsága, a költészet válsága onnan szivárog mihozzánk. Ne ess kétségbe, ne mondj le a kifejezés örömről. Hallgass a Pusztai tanácsára: benne úgyhiszem megvan a szívósság, ami az íráshoz kell. Add át neki üdvözetemet.

Téged ölel
Bajor Andor

Kolozsvár,
1982 október 6.

Kategoria: Bajor Andor hús évé

Denumire autor: Bajor Andor

Látó Szépirodalmi Folyóirat